



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou v právní věci žalobce: **V. K.**, nar. , státní příslušnost , t.č. bytem V., P., zastoupený JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem se sídlem Rumunská 22/28, 120 00 Praha 2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, pošt. schr. 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2014, č.j. OAM-286/LE-BE03-K07-2013, E. č. L009650

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Ustanovenému zástupci JUDr. Maroši Matiaškovi, LL.M., advokátovi se sídlem Rumunská 22/28, 120 00 Praha 2, se přiznává odměna ve výši 6800 Kč, která mu bude vyplacena ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Krajského soudu v Praze.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 6. 1. 2014, č. j. OAM-286/LE-BE03-K07-2013, rozhodl žalovaný podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), o neudělení mezinárodní ochrany žalobci. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by bylo možné podřadit pod důvody pro udělení azylu taxativně vyjmenované v § 12 zákona o azylu, ani

nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.

Toto rozhodnutí žalobce napadá žalobou, v níž - respektive v jejím doplnění - uvádí, že žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Žalobce ze země původu uprchl ze strachu z fyzické likvidace nebo ublížení na zdraví, která mu hrozila ze strany ukrajinské mafie. Podle názoru žalobce žalovaný nedostatečně posoudil podmínky udělení azylu podle § 12 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, které je třeba vykládat konformně s čl. 9 Směrnice Rady 2004/83/ES, o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“). Metody msty zločineckých organizací na Ukrajině jsou totiž známé krutostí a dosahují intenzity mučení, ponižujícího nebo nelidského zacházení. Ze strany žalobce jde o odůvodněný strach ze závažného porušení jeho základních práv a svobod, a to v podobě špatného zacházení až možného usmrcení. Žalobce se přitom obrátil na ukrajinské orgány činné v trestním řízení, které ale nezačaly v jeho věci konat z důvodů absence přímých důkazů. Žalobce nesouhlasí s názorem žalovaného, že měl využít institutu stížnosti proti postupu policie nebo se obrátit na místního ombudsmana. Ani jedním z těchto prostředků by se nedomohl prošetření jeho případu, konkrétně soustavného vyhrožování a fyzického napadení ze strany příslušníků mafie. Žalobce rovněž namítá, že se žalovaný vůbec nezabýval bezpečnostní situací na Ukrajině z hlediska boje proti organizovanému zločinu. Žalovaný sice cituje několik obecných zpráv o situaci v oblasti lidských práv na Ukrajině (nejaktuálnější z ledna 2013), konkrétně se ale situací v oblasti organizovaného zločinu nezabývá.

Žalobce dále namítá, že žalovaný nedostatečně posoudil podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, neboť se v tomto kontextu nezabýval jeho obavami z pronásledování mafií. Ve vztahu k možnosti udělení doplňkové ochrany žalobce také upozorňuje na aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině a odkazuje na ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Nejnovější informace totiž naznačují, že na Ukrajině je bezpečnostní situace velmi nestabilní a není vůbec zřejmé, jestli má nová státní moc kontrolu nad celým územím státu, jestli nedojde k rozpadu země a k prohloubení aktuálního chaosu. V této souvislosti žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 6 Azs 15/2013-37.

Žalobce dále namítá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění ve vztahu k rodinnému a soukromému životu žalobce na území České republiky. Žalobce v pohovoru uvedl, že na území České republiky žije jeho přítelkyně T. K., a část jeho rodiny, konkrétně jeho sestra M. B. a bratranec V. J.. Žalovaný další podrobnosti potřebné na řádné posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k rodinnému životu žalobce nezjišťoval. Žalobce se domnívá, že jeho nucený návrat do země původu by znamenal pro něj a jeho rodinu takový zásah do soukromého a rodinného života, který je potřeba považovat za vážnou újmu ve smyslu § 14a zákona o azylu. V tomto směru odkazuje na rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71. Žalobce odkazuje také na rozsudek NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011-52, ve kterém NSS zrušil rozhodnutí krajského soudu právě pro nedostatek odůvodnění ve vztahu k rodinnému a soukromému životu žadatele o mezinárodní ochranu.

Z výše uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě popírá oprávněnost žaloby a nesouhlasí s ní, neboť neprokazují, že by žalovaný porušil některé ustanovení zákona o azylu či správního řádu, a odkazuje na obsah správního spisu a na vydané rozhodnutí správního orgánu. Žalovaný setrvává na svém správním rozhodnutí, které je dle jeho názoru plně v souladu se zákonem, je řádně odůvodněno a podloženo dostatečnými informacemi o zemi původu žalobce. Žalovaný se zabýval všemi okolnostmi případu žalobce a dospěl k závěru, že v jeho případě nejsou dány žádné důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.

Pokud se žalobce dovolává potíží se soukromými osobami, tj. mafiány, je nutno poukázat na skutečnost, že se do země původu bezproblémově a opakovaně vracel, důvodnost jeho obav je tedy tímto faktem jasně vyvrácena. Navíc, jak opakovaně judikoval NSS, problémy s „mafii“ na Ukrajině nejsou relevantními důvody pro udělení azylu (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 5. 2005, č. j. 4 Azs 456/2004-61). Ze zásady subsidiarity mezinárodní ochrany pak vyplývá, že před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany je nutno vyčerpat prostředky vnitrostátní ochrany (usnesení NSS ze dne 19. 3. 2009, č. j. 4Azs 1/2009), což v daném případě žalobce neučinil, přestože takové prostředky na Ukrajině existují a jsou dostatečně účinné, jak potvrzují shromážděné informace o zemi původu žalobce. Žalobce se rovněž dovolává ochrany svého soukromého a rodinného života a na podporu své námitky o jeho nedostatečném zkoumání cituje rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008. V tomto rozsudku NSS jednoznačně popsal podmínky aplikace institutu doplňkové ochrany v případě ochrany rodinného a soukromého života dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a tyto podmínky jmenovaný v žádném případě nesplňuje. S ohledem na účelovost jednání žalobce, který žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až po svém zajištění policií za účelem realizace jeho vyhoštění, jež mu bylo uděleno jak správním orgánem, tak i soudem, je zřejmé, že případný dopad do soukromého a rodinného života, jehož uváděná intenzita nepochybně nesplňuje podmínky stanovené Evropským soudem pro lidská práva, je předmětem zkoumání v řízení o správním vyhoštění, nikoliv v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Taktéž aktuální bezpečnostní situace, která nedosahuje intenzity vnitřního ozbrojeného konfliktu, a ani se nejedná o stav válečného konfliktu, je předmětem zkoumání v rámci řízení o správním vyhoštění, kde se posuzuje možný nucený návrat žalobce do jeho země původu. Správní orgán podotýká, že byl v řízení o mezinárodní ochraně vázán tvrzeními žadatele (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005-58). Sdělení žalobce v průběhu správního řízení neobsahovala žádnou skutečnost, již by bylo možné podřadit pod taxativně vymezené důvody udělení azylu podle § 12 či udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

Podle názoru žalovaného nebylo žalobou zpochybněno rozhodnutí správního orgánu o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, proto navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce podal dne 12. 11. 2013 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, v níž uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, ukrajinské národnosti, hlásí se ke křesťanské pravoslavné církvi a že on sám, ani nikdo z jeho rodiny, nikdy nebyli členy žádné politické strany, hnutí či jiné organizace. Jmenovaný je svobodný, na území ČR počítá s pomocí své sestry, své přítelkyně a svého bratrance. Rodiče jmenovaného žijí na Ukrajině. Žadatel dosáhl základního vzdělání, na Ukrajině se živil výrobou cihel, poté provozoval diskotéku. Svoji vlast naposledy opustil na jaře v roce 2000, aby se někde schoval před mafiány. Z Ukrajiny cestoval autobusem přes Slovensko do ČR. Jako důvody své žádosti o mezinárodní ochranu obavu z návratu na Ukrajinu. Na Ukrajině podnikal a mafiáni po něm chtěli tzv. výpalné. Bojí se vrátit nejen kvůli sobě, ale také má strach o rodinu. ČR je jeho cílovou zemí, přijel sem s představou, že ho zde snad mafiáni

nebudou hledat. Chtěl si dle svého vyjádření prodlužovat pobyt a zůstat tady, to se ale nepovedlo. Potvrdil, že v ČR již byl, a to v letech 1997 až 2000 kvůli práci. V roce 2010 proti němu bylo v ČR vedeno trestní stíhání za nelegální pobyt, byl vyhoštěn na 3 roky. V případě návratu do vlasti se žalobce obává, že by mafiáni ublížili jemu a jeho rodině. Mohli by ho zbít tak, že by se už nemusel vzbudit. Svůj zdravotní stav označil za dobrý. Ve vlastnoručně psaném prohlášení žalobce zopakoval, že se bojí vrátit zpět na Ukrajinu, neboť tam podnikal a mafiáni po něm chtěli výpalné. V případě návratu má strach o sebe i o maminku.

V pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že po škole, asi v roce 1990, začal pracovat v továrně na výrobu cihel, tam pracoval zhruba rok. Poté jezdil po Ukrajině a vykonával různé práce. Přibližně koncem roku 1994 začal podnikat, provozoval na Ukrajině diskotéku, přímo u nich na vesnici. Diskotéku provozoval asi rok a půl. Přišli za ním mafiáni a chtěli po žadateli výpalné, aby mohl pokračovat v práci. Řekl, že platit nebude, že jim nemá za co platit, že mu nic nekoupili. Řekli mu, že pokud nechce mít problémy, že stejně zaplatí. Chodili za ním skoro každý týden a vyhrožovali mu. Jednou ho zmlátili a dávali mu facky. Poté šel na vojnu, tam byl asi rok. I když byl na vojně, tak se na něho mafiáni ptali u něho doma, chtěli vědět, kde je. Bratra jmenovaného také jednou zmlátili. Po vojně v roce 1997 si zařídil vízum a odjel do České republiky, na Ukrajinu se vracel asi každé tři měsíce na týden. Poté si v roce 2000 zařídil pracovní vízum, to bylo platné na jeden rok. Vyhrožování od mafiánů hlásil na policii u nich na vesnici na Ukrajině, ale řekli mu, že s tím budou něco dělat, až bude mít důkazy a donese je. Policie je s nimi dle vyjádření žalobce za jedno, nic neudělala. Ze strany mafiánů bylo žadateli konkrétně vyhrožováno, že ho zmlátí, polámou mu kosti a že stejně zaplatí. Vyhrožovali mu každý týden v neděli, když byla diskotéka. Když přišel z vojny, řekli mu, že narostlo penále, že ho dali na seznam dlužníků a že dluh je již veliký. Žadatel nemá dle vlastního vyjádření žádné přímé důkazy o tom, že by mu v případě návratu do vlasti hrozilo nebezpečí. Ví, že se na diskotéce ptají bratra a kamarádů, kde dotyčný je. Problémy se ve své vlasti řešit nesnažil, protože to tam nejde, nemohl dělat nic. Nesnažil se ani přestěhovat do jiné oblasti, na to by musel mít nějaké prostředky. Když nic nemá, nejde to. Z Ukrajiny odjel kvůli tomu, že za ním chodili a vyhrožovali mu. Svou vlast naposledy opustil na jaře v roce 2000. Při odjezdu z vlasti neměl žádné potíže. Z Ukrajiny odjížděl s úmyslem, že už by se nikdy nechtěl vrátit, má strach. Měl představu, že ho tady v ČR nikdo nebude otravovat, chtěl chodit do práce, vydělávat, mít rodinu a žít normální život. Situace v jeho vlasti se od jeho odjezdu nezměnila, a pokud ano, tak spíš k horšímu. ČR si vybral za cíl své cesty z toho důvodu, že se mu zdál jednoduchý jazyk a zdálo se mu, že nebude mít problém se jej naučit. Po svém vstupu na území ČR bydlel u známých a měl melouchy, které mu zařizovali kamarádi. Cestovní doklad žadateli skončil v roce 2007 a má ho v bytě v Praze. Asi v roce 2007 se kvůli prodloužení pasu zkusil spojit s ambasadou, ale potřeboval nějaké identifikační číslo, které neměl, tak odešel. Pas a vízum si chtěl sám prodloužit, ale nešlo to. Mafián měl všechny papíry u sebe, takže to nemohl udělat sám. Tomuto mafiánovi dal žalobce pas a peníze a on mu měl prodloužit vízum, ale neudělal tak. Svého nelegálního pobytu na území ČR si žalobce byl vědom. Poté, co mu bylo uděleno správní vyhoštění, se zpět na Ukrajinu nevrátil, neboť se bál jet domů kvůli mafiánům. Ačkoli o mezinárodní ochranu chtěl požádat ihned po svém příjezdu na území ČR, odkládal to. Bál se, že bude poslán domů. Vyloučil jakékoliv potíže se státními orgány ve vlasti, problémy neměl ani kvůli své rase, národnosti, pohlaví či náboženskému přesvědčení.

Krajský soud v Praze přezkoumal v žalobou vymezeném rozsahu napadené rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Učinil tak, aniž by nařizoval ústní jednání, neboť s tím oba účastníci ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. souhlasili.

První námitkou žalobce brojí proti závěrům, které žalovaný učinil ohledně neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se cizinci udělí azyl, bude-

li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Definice pronásledování je obsažena v § 2 odst. 8 a 9 zákona o azylu. Z těchto ustanovení plyne, že za pronásledování se pro účely zákona o azylu považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování, kterými se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování (nebo vážné újmy) se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním (nebo vážnou újmu).

Žalobce se dovolává eurokonformního výkladu těchto ustanovení zákona o azylu. Soud se v tomto se žalobcem ztotožňuje. Právní pojem pronásledování, důvody pronásledování a vztah mezi nimi musí být skutečně vykládán souladně zejména s články 9 a 10 kvalifikační směrnice (k tomu v podrobnostech srov. rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2008, čj. 2 Azs 45/2008-67, č. 1713/2008 Sb. NSS). Za pronásledování je tedy třeba považovat i jednání uvedené v čl. 9 odst. 2 písm. a) kvalifikační směrnice, tj. použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí. Tak tomu ovšem je pouze za předpokladu, že tvrzení cizince o použití násilí vůči němu lze vyhodnotit jako tvrzení pravdivé a nikoli účelové. V dané věci přitom žalovaný dospěl k závěru o účelovosti tvrzení žalobce, přičemž tento svůj závěr řádně a přesvědčivě odůvodnil. V této souvislosti žalovaný například poznamenal, že se žalobce v letech 1997 až 2000 opakovaně vracel na Ukrajinu, přičemž neuvedl, že by během této doby měl jakékoliv problémy související s údajným vyhrožováním ze strany mafiánů. Soud se též ztotožňuje se závěry žalovaného, který na účelovost žalobcova jednání usuzuje též na základě toho, že ačkoli na území ČR pobýval již od roku 1997, o udělení mezinárodní ochrany požádal až po šestnácti letech a v době, kdy byl policií zadržen a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců v Bělé – Jezové, tedy v době, kdy bezprostředně hrozilo jeho vycestování ze země. I tímto argumentem žalovaný správně vyvrací věrohodnost tvrzení o pronásledování žalobce, ať již z jakýchkoli důvodů. Soud tedy má za to, že žalovaný správně zhodnotil, že v případě žalobce nelze konstatovat, že má odůvodněný strach z pronásledování. Jeho závěry přitom ob stojí, i když jsou nahlíženy optikou příslušných ustanovení kvalifikační směrnice. Za této situace, kdy je nájisto postaveno, že u žalobce nelze vycházet z toho, že je dán odůvodněný strach z pronásledování, je podle soudu již nadbytečné zabývat se tím, zda a jak by se k dané věci stavěly ukrajinské orgány činné v trestním řízení.

Z týchž důvodů žalobce namítal také hrozbu vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Podle § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu za vážnou újmu se považuje mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu. Ani tato námitka však není důvodná. Žalovaný se touto otázkou na straně č. 7 žalobou napadeného rozhodnutí velmi podrobně zabýval, přičemž jeho závěry považuje soud za zcela správné a pro stručnost na ně odkazuje.

Žalobce rovněž brojí proti nedostatku důvodů ve vztahu k rodinnému a soukromému životu žalobce na území ČR. Žalobce tvrdí, že v pohovoru uvedl, že na území ČR žije jeho přítelkyně T. K., a část jeho rodiny, konkrétně jeho sestra M. B. a bratranec V. J., přičemž žalovaný se touto skutečností z hlediska možnosti udělení doplňkové ochrany nezabýval. K tomu soud ze správního spisu zjistil, že žalobce tyto osoby jmenoval v rámci žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jakožto příbuzné a známé, kteří pobývají na území ČR a

s jejichž pomocí žalobce počítá po dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany. Při pohovoru se již o těchto osobách vůbec nezmiňoval. Za této skutkové situace musí soud konstatovat, že jestliže žalobce ve správním řízení sám nezmínil a nezdůraznil, že by odloučení od jmenovaných osob pro něho znamenalo vážnou újmu, nemůže žalovanému vyčítat, že se touto okolností v žalobou napadeném rozhodnutí sám nezabýval. Není totiž povinností žalovaného zjišťovat a předestírat žalobci možné důvody pro udělení mezinárodní ochrany a doplňkové ochrany a posléze o nich vést dokazování a vypořádávat je v rámci odůvodnění. Vymezení předmětu řízení uvedením rozhodných skutečností je (až na naprosté výjimky, mezi které skutečnosti týkající se soukromého a rodinného života žalobce již z logiky věci nepatří) v rukou žalobce. Soud proto tuto námitku nepovažuje za důvodnou.

Další námitka žalobce směřuje k aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině. K tomu soud předesílá, že je namístě aplikovat zásadu *non-refoulement* pokud „by byly dány důvody k ochraně žalobce před hrozící vážnou újmou v zemi původu, které žalovaný nezohlednil za situace, kdy již nepřichází v úvahu žádné další řízení, v němž by mohla být ochrana poskytnuta. Poznatky k tomu zpravidla vyplývají z vyjádření žadatele v žádosti nebo při pohovoru a ze skutečností zjištěných o zemi původu v řízení či známých z jiných řízení, či známých obecně. Pokud tedy soud má k dispozici poznatky o tom, že žadateli o azyl je nezbytné poskytnout doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, neboť její neposkytnutí by bylo narušením zásady *non-refoulement* a ochranu již nelze poskytnout v jiném řízení, rozhodnutí žalovaného zruší, aniž by taková skutečnost musela být žalobou výslovně namítána. (...) Ve věcech mezinárodní ochrany totiž existují mezinárodní závazky, které je třeba respektovat (...). Soud tedy musí nad rámec žalobních bodů respektovat princip *non-refoulement* vyplývající z Ženevské úmluvy a i z čl. 3 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009 – 84, publikované pod č. 2288/2011 Sb. NSS).

Zdejší soud je tedy při obecné známosti aktuální vnitřní bezpečnostní situace na Ukrajině povinen vyhodnotit, zda jsou dány důvody pro neaplikování ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., tedy zda má přihlížet i ke skutečnostem relevantním pro možné udělení doplňkové ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. K této problematice NSS v rozsudku ze dne 22. 4. 2011, čj. 5 Azs 3/2011 – 131 uvedl, že „[k]rajský soud je povinen se odchýlit od § 75 odst. 1 s. ř. s. a přihlížet i ke skutečnostem relevantním z hlediska mezinárodní ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tehdy, pokud by v daném případě neshledal dostatečné záruky k tomu, že budou tyto nové skutečnosti posouzeny v novém správním řízení k tomu příslušným správním orgánem z hlediska respektování zásady *non-refoulement* a že bude mít žadatel o mezinárodní ochranu možnost dosáhnout soudního přezkoumání tohoto nového rozhodnutí dříve, než by mělo dojít k jeho navrácení do země původu. Tuto otázku je třeba posuzovat vždy individuálně, tedy vzhledem ke konkrétní situaci daného žadatele o mezinárodní ochranu. (...) Dostatečné záruky pro respektování zásady *non-refoulement* budou dány v případě, že bude vzhledem ke konkrétním okolnostem věci zcela zřejmé, že žadatel bude mít možnost podat novou žádost o mezinárodní ochranu (§ 3 odst. 2 ve spojení s § 10 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) a že tato nová žádost bude přípustná (§ 10a zákona o azylu).“

Vzhledem k obecně známé aktuální bezpečnostní situace v zemi původu žalobce (alespoň v některých částech), není důvodu pochybovat o tom, že se jedná o skutečnost, která může mít z hlediska naplnění podmínek doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu relevanci, přičemž žalobce ji, objektivně vzato, nemohl uplatnit již v předchozím řízení před žalovaným.

Jelikož ale žalobce není omezen na své svobodě (ze zajištění v zařízení pro zajištění cizinců byl již propuštěn a dle informace z databáze žalovaného plyne, že se zdržuje na adrese V. P.), nic mu nebrání v tom, aby neprodleně poté, co obdrží tento rozsudek zdejšího soudu,

učinil u příslušného útvaru cizinecké policie nebo v přijímacím středisku (viz § 3a zákona o azylu) prohlášení o mezinárodní ochraně. Za této situace bude žalovaný povinen umožnit mu, v souladu s § 10 zákona o azylu, podat novou žádost o mezinárodní ochranu (novelou zákona o azylu, provedenou zákonem č. 379/2007 Sb., byla z § 10 zákona o azylu vypuštěna dvouletá lhůta, před jejímž uplynutím nebylo možné opakovaně žádat o mezinárodní ochranu). Pokud žalobce podá novou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou bude opírat o změnu bezpečnostní situace v zemi původu, která vyšla najevo v nynějším řízení před krajským soudem, bude žalovaný povinen posoudit tuto žádost jako přípustnou minimálně v rozsahu takového tvrzení, a to právě z důvodu existence mezinárodního závazku *non-refoulement*, který musí být respektován.

V této souvislosti je vhodné upozornit žalovaného na judikaturu, dle které podmínky pro zastavení řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu, je třeba zkoumat z hlediska všech forem mezinárodní ochrany, tedy i z hlediska důvodů pro poskytnutí doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (rozsudek ze dne 8. 9. 2011, čj. 7 Azs 28/2011 – 74). V citovaném rozsudku se uvádí, že „i v případě, kdy azylově relevantní důvody uváděné žadateli v řízení o udělení mezinárodní ochrany byly nepřípustné, nezabývá to ministerstvo povinnosti zabývat se i situací v zemi původu s ohledem na zprávy, které má k dispozici. Je tomu tak proto, že důvody pro udělení doplňkové ochrany mohou být zcela nezávislé na žadatelem uváděných důvodech opuštění země původu, a ani se o nich, na rozdíl od pracovníka ministerstva, které má k dispozici zprávy o zemi původu, nemusí dozvědět. Řízení pak lze zastavit pouze tehdy, bude-li ministerstvem shledáno, že situace v zemi původu je v době posuzování podmínek pro zastavení řízení taková, že nic nenasvědčuje tomu, že by hrozilo žadateli nebezpečí vážné újmy.“

Lze tak uzavřít, že ač v dané věci existují z hlediska mezinárodní ochrany nové relevantní skutečnosti, které nebyly v řízení před žalovaným zohledněny (neboť se v té době ještě nestaly), má žalobce dostatečné právní záruky pro to, že mohou být dodatečně posouzeny k tomu příslušným správním orgánem v novém správním řízení, pokud takové řízení vyvolá. Případné nové rozhodnutí o takové žádosti by pak podléhalo soudnímu přezkumu.

Pouze pro úplnost lze dodat, že i kdyby žalobce novou žádost o udělení mezinárodní ochrany nepodal, není možné v případě, že by existovaly důvody znemožňující vycestování, realizovat jeho správní vyhoštění na základě stávajícího rozhodnutí o vyhoštění. Takový postup by byl totiž v rozporu s § 120a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o pobytu cizinců), dle něhož vzniknou-li důvody znemožňující vycestování cizince po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění, policie vydá nové rozhodnutí ve věci (§ 101 správního řádu), po vyžádání nového závazného stanoviska žalovaného. Případně nově vydané rozhodnutí o vyhoštění žalobce by bylo (po vyčerpání řádných opravných prostředků ve správním řízení) taktéž možné napadnout správní žalobou. Pokud by žalovaný v závazném stanovisku dospěl k závěru, že vycestování žalobce není možné, byly by poté policie povinny žalobci podle § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců vydat vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Žalobci byl usnesením ze dne 17. 2. 20012, č. j. 45 Az 4/2014 – 14, ustanoven zástupce z řad advokátů JUDr. Maroš Matiaško, LL.M., advokát se sídlem Rumunská 22/28, 120 00 Praha 2. Odměna ustanoveného zástupce byla stanovena na 6800 Kč, a to za dva úkony právní služby po 3100 Kč [převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu (doplnění žaloby) – § 7, § 9 odst. 4 písm. d), a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], k čemuž byla přičtena paušální částka jako náhrada hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Uvedená částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 15. dubna 2014

Mgr. Jitka Z a v ř e l o v á, v.r.
samosoudkyně

Rozsudek byl vyhlášen dne 15. dubna 2014 [§ 49 odst. 11, § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní].

Za správnost: Alena Léblová